

طرح دوره ۱۴۰۱

پزشکی عمومی

بخش جراحی کلیه و مجاری ادراری (ارولوژی)

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

Course plan 1400

که تهیه محتوای آموزشی و تدوین طرح دوره:

دکتر حسین عبدی

بسمه تعالی

عنوان:

طرح دوره برای دانشجویان پزشکی بخش جراحی کلیه و مجاری ادرار
(ارولوژی) در دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

تعریف دوره:

دوره آموزشی ارولوژی برای دانشجویان پزشکی دوره ای است که دانشجویان پس از طی دوره های علوم پایه ، سمیولوژی ، فیزیوپاتولوژی از طریق آموزش دانشکده پزشکی به این دوره معرفی می شوند. این دوره شامل سه درس نظری، کارآموزی و کارورزی ارولوژی میباشد.

مدت دوره:

این دوره در حال حاضر شامل ۱ واحد نظری (۱۷ ساعت) ، ۲ واحد کارآموزی (۱۵ روز) و ۲ واحد کارورزی (پانزده روز) میباشد.

هدف کلی دوره:

کسب دانش و مهارت در زمینه بیماری های شایع اورولوژی در حد پزشک
عمومی

ساختار کلی دوره و شرح وظایف دانشجویان :

– دوره کارآموزی:

۱- در روز اول دوره با هماهنگی کارشناس آموزش و دستیار مسئول، دانشجویان در بخش حضور یافته، با

مقررات و وظائف آشنا شده و با تقسیم تخت ها و گروه بندی حضور در درمانگاه و اطاق عمل، وظائف خود را انجام دهند.

۲- گزارش صبحگاهی شنبه ها و چهارشنبه ها ساعت ۹-۸ با حضور کارورزان دستیاران و اساتید برگزار شده

و در صورت نبود بیمار کنفرانس دانشجویان ارائه خواهد شد. (این برنامه در ایام محدودیتهای ناشی از بیماری کرونا بصورت مجازی از طریق اسکای روم ساعت ده شب برگزار می شود)

۳- دانشجویان در روزهای یکشنبه و سه شنبه ساعت ۹-۸ در کنفرانس دستیاران، اساتید و برنامه های

ژورنال کلاب، EBM و case presentation شرکت می کنند. (این برنامه در ایام محدودیتهای ناشی از بیماری کرونا بصورت مجازی از طریق اسکای روم ساعت ده شب برگزار می شود)

۴- کنفرانس مشترک با سایر گروهها مثل تومور بورد و جلسات مور تالیته موربیدیتته در روزهای دوشنبه

ساعت ۱۰-۸ براساس برنامه تنظیمی از پیش تدوین شده برگزار می شود. شرکت کلیه دانشجویان در برنامه های پیش گفت الزامی است.

۵- از ساعت ۱۱-۹ با حضور اساتید ، دستیاران ، کارورزان و کارآموزان برنامه آموزش درمانگاهی طبق گروه بندی براساس ظرفیت درمانگاه انجام میشود. همزمان ۵-۲ نفر از دانشجویان در اتاق حاضر شده و با اعمال جراحی ارولوژی آشنا میشوند..

۶- کنفرانس دانشجویان پس از ویزیت بیماران در درمانگاه و با حضور استاد مربوطه یا رزیدنت مسئول در بخش یا درمانگاه ارائه می گردد. ارائه یک کنفرانس در طول دوره الزامی است.

۷- ساعت ۱۱-۱۲ راند آموزشی در بخش ارولوژی انجام میشود(در ایام محدودیت های اپیدمی کرونا این برنامه برگزار نمی شود)

۸- نظارت بر پرونده ها و شرح حال دانشجویان توسط دستیار بخش انجام خواهد شد.

۹- بازدید از بخش سنگ شکن و ارودینامیک در کنار آموزش با حضور اساتید صورت می گیرد.

۱۰- دانشجویان در طول دوره ی ۱۵ روزه در چارت راند با حضور استاد، دستیار و کارورز شرکت کرده و توصیه های لازم در زمینه رفع نقائص پرونده ها و ثبت مستندات را فرا می گیرند.

۱۱- دانشجویان در طول دوره ی ۱ روزه یکروز طبق برنامه در مرکز مهارتهای بالینی معاینه انگشتی

پروستات با استفاده از مولاژ، نحوه کاتتر گذاری مثانه زنان و مردان ، چگونگی اسپیراسیون سوپرا پوبیک را فرا می گیرند و با روشهای پانسمان زخم آشنا میشوند.

۱۲- از ربابی پایان دوره براساس فعالیت دانشجویان در بخش، درمانگاه، حضور فعال در کنفرانس ها و ارائه آن و امتحان کتبی خواهد بود.

دوره کارورزی:

۱- در روز اول دوره با هماهنگی کارشناس آموزش و دستیار مسئول، کارورزان در بخش حضور یافته با

مقررات و وظایف آشنا شده و با تقسیم تخت ها بر اساس چرخش وظایف خود را انجام می دهند.

۲- هر روز از شنبه تا پنجشنبه از ساعت ۷ تا ۸ صبح با حضور یکی از اساتید مسئول آموزش در راند و

ویزیت حضور خواهد داشت.

۳- روزهای شنبه و چهارشنبه، دو روز در هفته گزارش صبحگاهی و چارت راند ساعت ۸-۹ صبح با حضور

اساتید انجام می شود. (این برنامه در ایام محدودیتهای ناشی از بیماری کرونا بصورت مجازی از طریق

اسکای روم ساعت ده شب برگزار می شود)

۴- ژورنال کلاب و کنفرانس اساتید و مرور کتاب کمپل اورولوژی EBM و case presentation روزهای

یکشنبه و سه شنبه ساعت ۸-۹ برگزار شده و حضور کارورزان در این برنامه ها الزامی است. (این برنامه در

ایام محدودیتهای ناشی از بیماری کرونا بصورت مجازی از طریق اسکای روم ساعت ده شب برگزار می

شود)

۵- ارائه یک کنفرانس کارورزی در یکی از روزهای هفته الزامی است.

۶- کارورزان پس از ویزیت بخش به شکل چرخشی در درمانگاه اورولوژی راس ساعت ۹ صبح نحوه برخورد

با بیماران سرپایی را در حضور استاد و دستیار مربوطه فرا خواهند گرفت. و پس از اتمام درمانگاه در بخش

حضور یافته و شرح حال بیماران را گرفته و سیر بیماری را خواهند نوشت. تقسیم بندی و برنامه حضور

چرخشی در درمانگاه و اورژانس در اولین حضور در بخش انجام می پذیرد.

۷- حضور کلیه کارورزان در جلسات آموزشی، کنفرانس مشترک یا دیگر گروهها، مورتالیته و موربیدیتی و سمینارهای مرکز ضروری است. کنفرانس مشترک با سایر گروهها مثل تومور بورد و جلسات مورتالیته موربیدیتته در روزهای دوشنبه ساعت ۱۰-۸ براساس برنامه تنظیمی از پیش تدوین شده برگزار می شود.

وظایف اخلاقی حرفه ای:

- از خودگذشتگی: اولویت دادن منافع بیمار بر منافع خود.

- سیر به سوی کمال: راضی نشدن به خوب و تلاش برای رسیدن به عالی

- تلاش مداوم برای یادگیری مطالب جدید

- پذیرفتن سختی های پزشکی به عنوان حرفه ای که با آگاهی کامل انتخاب شده است.

- درست کاری، راست گویی، خوش قولی، تعهد به انجام وظایف به نحو احسن

- آراستگی ظاهری مطابق با شئون حرفه پزشکی

- حضور منظم در بیمارستان

- آشنایی با ارزش و اهمیت ثبت مستندات در پرونده بیماران و ارزش حقوقی و علمی آن در رشد قدرت استدلال و قضاوت بالینی و رسیدن به تشخیص نهایی بیمار

-مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی بیمار(Patient safety)را دقیقا رعایت نمایند .

-رعایت کدهای اخلاقی مرتبط با مادر، جنین و نوزادان

-مقررات مرتبط با حفاظت و ایمنی داروها (Drug Safety)شامل ترکیبات شیمیایی و غیر شیمیایی مرتبط را دقیقا رعایت نماید.

-مقررات پوشش حرفه ای (Dress code) را رعایت نمایند.

-مقررات کار با حیوانات آزمایشگاهی را رعایت نماید.

-به سوگند نامه حرفه خود متعهد و پایبند باشند.

-از منابع و تجهیزاتی که تحت هر شرایط با آن کار می کنند محافظت نمایند.

-به استادان، کارکنان، همکاران و فراگیران دیگر احترام بگذارند و در ایجاد جو صمیمی و احترام آمیز در محیط کار مشارکت نمایند.

-در نقد برنامه ها، ملاحظات اخلاق اجتماعی و حرفه ای را رعایت کنند.

-در انجام پژوهش های مربوط به رشته، نکات اخلاق پژوهش را رعایت نمایند.

اهداف شناختی رفتاری عاطفی دوره:

در پایان دوره پانزده روزه ، دانشجو باید تواناییهای زیر را کسب نموده باشد :

- ۱- شناخت (تشخیص و درمان) بیماریهای شایع اورولوژی
- ۲- توانایی گرفتن شرح حال کامل و صحیح از بیماران اورولوژی
- ۳- توانایی تجزیه و تحلیل اطلاعات
- ۴- توانایی طرح تشخیص های افتراقی برای بیماران اورولوژی
- ۵- توانایی approach به بیماریهای شایع اورولوژی
- ۶- برخورد صحیح و توأم با اخلاق پزشکی با بیماران، دستیاران و پرسنل بخش

طرح دوره (اهداف شناختی روانی حرکتی):

دوره آموزشی دانشجویان در مقطع پزشکی عمومی شامل سه بخش
میباشد:

الف-درس نظری

ب-کارآموزی ارولوژی

ج-کارورزی ارولوژی

الف-درس نظری

در این درس، دانشجو باید از طریق حضور در کلاس درس و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص دست یابد. درس نظری در حال حاضر ۱ واحد معادل ۱۷ ساعت تعریف شده است.
در پایان این درس، دانشجو باید بتواند:

الف) در مواجهه با هر یک از علائم و شکایات شایع و مهم:
-تعریف آن را بیان کند.

-معاینات فیزیکی لازم (focused history taking and physical exam) برای رویکرد به آن را شرح دهد.

-تشخیص های افتراقی مهم را مطرح کند و گامهای ضروری برای رسیدن به تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.

ب) در مورد بیماریهای شایع و مهم:

-تعریف، اتیولوژی، و اپیدمیولوژی بیماری را شرح دهد.

-مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم را توضیح دهد.

-روشهای تشخیص بیماری را شرح دهد.

-مهمترین اقدامات پیشگیری در سطوح مختلف، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار را بر اساس شواهد علمی و گایدلاینهای بومی در حد مورد انتظار از پزشک عمومی توضیح دهد.

-در مواجهه با سناریو یا شرح موارد بیماران مرتبط با این بیماریها، دانش آموخته شده را برای استدلال بالینی و پیشنهاد رویکردهای تشخیصی یا درمانی به کار بندد.

ج) نسبت به مسائل مهمی که مراعات آن در محیط بالینی این حیطه ضرورت دارد توجه کند.

رئوس مطالب درس نظری بیماریهای مجاری ادراری و تناسلی (ارولوژی):

الف) بر خورد با علائم و شکایات شایع در بیماریهای ارولوژی:

- ۱- دردهای دستگاه ادراری تناسلی (درد کلیه، درد رادیکولار، درد حالبی، درد مثانه، درد پروستات، درد آلت و دردهای اسکروتال)
- ۲- اختلالات دفع ادرار (علایم تحریکی و انسدادی در مجاری ادراری، احتباس، بی اختیاری، شب ادراری)
- ۳- اختلالات جنسی در مردان (کاهش تمایل جنسی، ناتوانی جنسی، عدم انزال، فقدان ارگاسم، انزال زودرس)

ب) بیماریهای شایع و مهم:

- ۱- سنگهای ادراری
- ۲- تومورهای شایع کلیه و مثانه،
- ۳- آنومالیهای شایع دستگاه ادراری تناسلی
- ۴- مثانه نورونیک
- ۵- بیماری های شایع پروستات: هیپرپلازی خوش خیم پروستات، کانسر پروستات
- ۶- بیماریهای مجرای ادراری: تنگیها، آنومالی ها (شامل هیپوسپادیاژیس، اپیسیپادیاژیس)
- ۷- تروماهای دستگاه ادراری و مدیریت آن
- ۸- مشکلات حاد بیضه (عفونت، تورشن، تروما)

-آموزش بر اساس طرح درس اساتید بوده که در هر نیمسال قبل از شروع دوره در اختیار دانشجویان قرار میگیرد.

ب- کارآموزی ارولوژی

در این چرخش آموزشی کارآموزان با شرکت در راندهای بالینی، درمانگاه آموزشی، مرکز مهارت‌های بالینی، اورژانس و اتاق عمل و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست می یابند. برای تامین دانش نظری کلاسهای آموزش نظری مورد نیاز برگزار می شود. طول دوره در حال حاضر ۱۵ روز معادل ۲ واحد درسی است.

در پایان این دوره آموزشی کارورز باید بتواند:

- ۱- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد.
- ۲- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم* مرتبط با این بخش شرح حال بگیرد، معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص های افتراقی مهم را مطرح کند و تشخیص و نحوه مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.
- ۳- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم** مرتبط با این بخش را شناسایی کند، براساس شواهد علمی و گایدلاینهای بومی، در مورد اقدامات پیشگیری، درمان و توانبخشی بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و در مدیریت مشکل بیمار بر اساس استانداردهای بخش زیر نظر سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) مشارکت کند.
- ۴- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش*** را با رعایت اصول ایمنی بیمار و تحت نظارت مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد. این قسمت از آموزش در مرکز مهارت‌های بالینی بیمارستان امام رضا (ع) و بخش ارولوژی و اورژانس انجام می شود.

ج- کارورزی ارولوژی

در این چرخش آموزشی کارورزان از طریق مشارکت در ارائه خدمات سلامت در عرصه های مرتبط (بیمارستان، درمانگاه، مرکز مهارت‌های بالینی، اورژانس و اتاق عمل)، حضور در جلسات آموزشی تعیین شده، و مطالعه فردی توانمندی لازم برای انجام مستقل خدمات مرتبط با این بخش را در حیطه طب عمومی متناسب با سند توانمندی‌های مورد انتظار از پزشکان عمومی کسب می کنند. طول دوره در حال حاضر ۲ واحد معادل ۱۵ روز اجباری و ۲ واحد یعنی ۱۵ روز اختیاری است.

در پایان این دوره آموزشی کارورز باید بتواند:

- ۱- با کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته همکاری کند.
- ۲- ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد. خصوصاً در شرایط مختلف بالینی، نشان دهد که مسوولیت پذیری، ورزیدگی و اعتماد به نفس لازم برای انجام وظایف حرفه ای را به دست آورده است.
- ۳- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم* در این بخش شرح حال بگیرد، معاینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص های افتراقی مهم را فهرست کند، اقدامات ضروری برای تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را در حد مورد انتظار از پزشکان عمومی و متناسب با استانداردهای بخش بالینی محل آموزش، زیر نظر استاد مربوطه انجام دهد.
- ۴- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم*** در این بخش را تشخیص دهد، براساس شواهد علمی و گایدلاینهای بومی در مورد اقدامات پیشگیری، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و مراحل مدیریت و درمان مشکل بیمار را بر اساس استانداردهای بخش با نظارت سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد:

۵- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش*** را با رعایت اصول ایمنی بیمار، به طور مستقل با نظارت مناسب (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.

*علائم و شکایات شایع و مهم ادراری:

- دردهای دستگاه ادراری تناسلی (درد کلیه، درد رادیکولار، درد حالبی، درد مثانه، درد پروستات، درد آلت و دردهای اسکروتال)
- علائم تحریکی (فرکونسی، ناکچوری، دیزوری، احساس فوریت -اورجنسی)
- علائم انسدادی (کاهش فشار ادرار، قطره قطره شدن ادرار، ادرار کردن متناوب، زور زدن)
- اختلال جنسی در مردان (کاهش تمایل جنسی، ناتوانی جنسی، عدم انزال، فقدان ارگاسم، انزال زودرس)
- احتباس ادراری
- بی اختیاری ادراری
- شب ادراری
- هماتواسپرمی

- پنوماتوری
- ترشح مجرا
- تب و لرز

***بیماریهای شایع و مهم ارولوژی:

موارد الزامی (Must Know):

- سنگهای ادراری
- تومورهای شایع کلیه و مثانه،
- آنومالیهای شایع دستگاه ادراری تناسلی
- تروماهای دستگاه ادراری و مدیریت آن
- مثانه نوروژنیک
- هیپرپلازی خوش خیم پروستات
- کانسر پروستات
- بیماریهای مجرای ادراری: تنگیها، آنومالی ها (شامل هیپوسپادیازیس، اپی‌سپادیازیس)
- مشکلات حاد بیضه (عفونت، تورشن، تروما)

موارد ترجیحی (Better to Know):

- آنومالی های بیضه (کریپتورکیڈیسم، واریکوسل)
- تومورهای بیضه

***پروسیجرهای ضروری ارولوژی:

- انجام پانسمان های ساده
- انجام پانسمان های پیچیده همراه با دبریدمان ساده (مشارکت)
- تعبیه و خارج کردن کاتتر مثانه
- پونکسیون سوپراپوبیک
- انجام معاینات خاص ارولوژی
- ختنه (ترجیحی است و تحت نظر اساتید و دستیاران در اتاق عمل آموزش داده میشود)

منابع درس:

۱- کتاب مرجع آزمون پیش کارورزی که هر سال توسط دبیرخانه شورای آموزش پزشکی اعلام می

شود (آخرین چاپ کتاب ارولوژی عمومی-دکتر سیم فروش)

۲- مباحث انتخابی از کتاب کمپل ارولوژی ۲۰۲۰

روشهای ارزیابی:

واحد نظری:

ارزیابی واحد نظری با آزمون چهار گزینه ای میباشد.

دوره کارآموزی:

۱- در پایان دوره امتحان کتبی برگزار می شود و ۹۰ درصد سئوالات براساس اهداف آموزشی تعیین شده

در طرح دوره ارائه می گردد و ۴۰ درصد از نمره کل به امتحان کتبی اختصاص می یابد (۸نمره).

۲- ۶۰ درصد نمره به عملکرد درون بخشی اختصاص دارد که نظارت بر امور پیش گفت و ارزیابی توسط

دستیار مسئول آموزش کارآموزان با نظارت استاد مسئول کارآموزان و همکاری کارشناس آموزش صورت می

گیرد.

سنجش عملکرد قبولی براساس مولفه های زیر انجام می شود:

حضور منظم در بخش (۲نمره)

حضور منظم در درمانگاه (۲نمره)

کیفیت ارائه کنفرانس (۲نمره)

فعالیت درون بخش با دانش تئوریک (پاسخ صحیح به سئوالات اساتید) (۲نمره)

گرفتن شرح حال هدفمند، نوشتن پیشرفت بیماری و انجام معاینه سیستماتیک (۲نمره)

آراستگی ظاهری و رعایت شئونات حرفه ای (۲نمره)

دوره کارورزی:

- ۱- در پایان دوره امتحان کتبی یا شفاهی برگزار می شود و ۹۰ درصد سؤالات براساس اهداف آموزشی تعیین شده در طرح دوره ارائه می گردد . و ۴۰ درصد از نمره کل به امتحان کتبی اختصاص می یابد (۸نمره).
- ۲- ۶۰ درصد دیگر به عملکرد درون بخشی اختصاص دارد که نظارت بر امور پیش گفت و ارزیابی توسط دستیار مسئول آموزش کارورزان با نظارت استاد مسئول کارورزان و همکاری کارشناس آموزش صورت می گیرد.